

Hallå, det här är nyhetspaddan Dagens Eko. Nu börjar vi.
Alexander, finns det lärdomar att dra för Sverige-
-från historien om den italienska mafia-bossen Matteo Messina Denaro?
Ja, det tror jag faktiskt.
Det här är Dagens Eko med Robin Olin.
Idag om jakten på italiens sista stora mafia-boss.
Det regnar kraftigt i stan Palermo på Sicilien.
Datumet är den 16 januari 2023.
Och kyrktonen ska snart slå tio på förmiddagen.
Runt ett kvarter i stan har i hemlighet pågått febrilaktivitet i flera timmar.
Över hundra poliser inblandade.
Så även insatsstyrkan som sitter redo i förra gällmar och skyddsvästar.
Med automatvapen befinner de sig i skåpbilar.
Taktiskt utplacerade runt ett orange färgat betonghus.
På en exklusiv privatklinik inne i det orange huset-
-sitter en cancer-sjuk 61-årig man och väntar på behandling.
Han heter Matteo Messina De Naro.
En av den Sicilianska maffians mest ökända medlemmar-
-har otaliga liv på sitt samvete.
Han har varit på flykt undan lagens långa arm i nära 30 år.
Men om bara några minuter ska han gripas.
Gäste Alexander Maxian medarbetare på Sveriges Radio-
-och Norden Korgspondent för den italienska nyhetsbyrå Ansa.
Alex, du ska berätta om Italiens kamp mot den ökända maffialedaren.
Och det är på Sicilien som den här historien tar sin början.
För det är där Messina De Naro växer upp.
Matteo Messina De Naro kommer från en bil som heter Casel Vettrano-
-som ligger i sydvästra hörnet av Sicilien.
Det finns fler tempel där från Grekiska riket, så det är väldigt historiskt.
Många jobbar ju med jordbruket.
Sicilien och Södra Italien är en av de fattigaste delar av Italien.
Industri utvecklades inte på samma sätt som det gjordes i norra Italien.
Då var det möjlighet för att ta plats.
Så fattigdomen är en öppning för maffian.
Absolut.
Matteo Messina De Naro är uppväxt.
Var det låter ändå ganska idylliska, lantliga byn på Sicilien?
Ja. Han följde sin pappas yrke kan man säga.
Han var engagerad i organiserad brottslighet. Han var en maffia där.
Han växer upp, använder pistolen första gången när han var 14 år gammal.
Han försökte spida en skrämmande bild av sitt själva. Han var en mödare.
En afsiktator som han har sett är Koneprisoner Keomatsato.
På ett RMP-und kemitero.
Det betyder ungefär att med alla personer jag hade dödat, jag kunde fylla i en hel kyrkogård.

En tidlig exempel av hur han var väldigt hans inlös var när han gav instruktioner att ta sonen av en mafioso som har blivit med polisen.

Då tog de hans son som var bara 12 år gammal.

De kidnappade honom.

Absurd sak är att den här 12-årig barn bodde med mafiosi för två år

och umgick med barn av mafiosi ett på samma bord och sånt och spelade fotboll.

Så det här kidnappade barnet släppte sin familj?

Ja, han var en bonusbarn kan man säga.

Efter det dom bestämde sig, nej, det är dags att avrätta honom.

Och dom ströpp honom.

Efter det, dom löste hans kropp i Syra.

I Syra? Ja.

Och det heter Luparabianca.

Luparabianca, exakt.

Och om vi lyfter blicken här, vad händer mer än italienska mafjan

under den här tiden? Och vilken är med sina denär och så roll i det?

Under 80-talet, med sina denär och blev större och haft en mer dominant roll inom den organiserade bröstlighet.

På den tiden i 80-talet var också den italienska staten började

och riktigt kämpa mot mafja på ett sätt som inte gjordes tidigare.

Och då blev det inte bara en krig mot mafjagrupperingar

men också en krig mellan mafia och staten.

Och det var på grund av att en stor utredning började.

Och två personer som var superviktig i den här var ju

Giovanni Falconi och Paolo Borsellino, två åklagare.

Visst finns det hopp, sa Falconi nyligen i en italiensk TV-intervju.

Mafjan är en mänsklig företeelse och som sådan har den en början och ett slut.

Den är inte övervindelig.

Det är för anti-mafia, superficiellt i faciade.

Men kört att det finns...

Giovanni Falconi och Paolo Borsellino var väldigt kända för deras jobb som de gjort för att börja kämpa mafia.

De är båda från Palermo, så de är båda Sicilienare och stolt av detta också.

De var en pool anti-mafia som det hette då.

Som jobbade för att förbereda den maxi-processen, den maxi-rättegången.

Som skedde i Palermo i en bunkersalen som byggdes för det här rättegången.

Advocator Reina. Advocator Reina.

Varsåg, mamma. Det har inte varit.

Bakom fångbjörerna Skaller som klär väggarna i rättegångssalen byggt som en arena-teater.

Där står Mafjan av kött och blod, både bossar och handlangare.

Stora hajar och småfiskar.

Så spänn jämna 10 minuter i present.

Det var häftigt, men det var också en rättsla att mafia såklart var inte så nöjd.

Som Mafjan börjar känna sig pressad.

De får känna sig hotad att kanske staten i det här gången skulle vinna.
Den italienska staten började förstå strukturer att hur lakopola fungerade.
Den där toppmöte av olika mafia-bossar som träffades och tog de stora beslut.
Typ de beslut och döda Giovanni Falcone och Paolo Bossellino.
Den 23 maj 1992, en hel strecka mot vägen mellan Punta Reisi, flygplatsen i Palermo och Central Palermo, exploderade.
Det ser ut som en krigzon.
Bilar är förstörd att hela asfalten finns inte längre, så det är hel del av motvägen.
De hade dynamit i en tunnel under motvägen.
Alla i Italien vet var de var när det här skedde.
Det här var alltså den ena av de här två klagarna.
Falcone. Det fanns en annan också, Bossellino.
Var var han vid det här tillfället?
Han var hos Frisören i Palermo med sin dotter Fiametta.
Han var där och de hade radion på och lyssnade på den nyhet att det var en sprängattentat på motvägen.
Han visste redan då att hans vän var måltavren.
Jag är Fiametta Bossellino.
Jag senare intervjuade hans dotter Fiametta Bossellino, som då var 19 år gammal.
Han beskrev till mig när hennes pappa kom ur från Frisören.
Hon körde honom hemma och han tog av sin skärp och började slå mot bordet.
Han var så frustrerad. Någonting som han visste kunna hända faktiskt skedde.
Han visste ju att mafiaen också ville ha honom.
Det har varit en diskussion med en avdelning av Bossellino.
Två gånger efter var en bilbomb som exploderades på porten till hans mammas lägenhet i central Palermo.
Han dog.
Den här våld, skjutningar och bombattentatet skedde inte bara på Sicilien.
Det var också på fastlandet. Det var också i de hettaturistiska destinationer.
En inkomst och en bild som Italien gav till hela världen.
I början av 1994 tystnades allt.
Varför det?
Det har varit några utredningar kring en strattativa, den kallas strattativa statomafia.
Man tror att det var en avtal mellan några mafiabosser och några personer inom säkerhetspolisen på hög nivå.
För att etablera en kontakt för att försöka stoppa den här pågående krig.
Så är en liten här teorin ett slags fredsavtal mellan staten och mafia.
Alltså när man är i krig, det finns två sätt att sluta kriget.
Det kan vara en del vinner eller det finns en fredsavtal.
Mafia finns förfönligt i dag på Sicilien.
Så ja, det är vad vi vet.
Så får man dra av sina egna slutsatser.
Matteo med sina denärer, vad händer med honom då?
Han försvinner. Man vet ingenting.

Han döms i sin frånvaro till livstidsfängelse för en räd av Mafiabrot.

Bland andra, han var en av dem som bestämde att sprängdodet mot Giovanni Falconi och Paul Borslino skulle göras.

Men ett fängelse straff är inte värt mycket om man inte har personen man dömt.

Ja, exakt.

Mafialedaren Matteo med sina denärer har hållit sig gömd undan rättvis, han är över 20 år.

Det senaste man vet om hur han ser ut i det en dator genererad bild som polisen plockade fram i 2007.

Det var artiklar i 2012 som de sa att någon såg honom i Barcelona.

Andra som tänkte att det skulle vara kanske en självklarhet att han skulle flytta till en annan land, till Sydamerika, till nånstans långt ifrån den italienska polisens ögon.

Han smäknade han bara diabolik.

Han var huvudkaraktär även, säger tidning som alltid lyckade att gömma sig från polisen.

Så han blev uppkallad efter den här seriefiguren.

Det var smäknamnet.

Ja, det var smäknamnet som de gav för dem.

Diabolik har bisogna att göra en koll på Alpio Presto.

Men det blev inte så.

I en rad mord och i grov organiserad brottslighet.

Alltid försökte förstås att det var möjligt för den här man att skapa för så lång tid.

Han var på hemmaplan.

Han stannade på Sicilien.

Glamè, han stannade väldigt nära till hans hemåt.

Hur har han kunnat hålla sig gömd?

Alla de här åren.

Precis i närheten av det han växte upp.

Han fått en identitet han använder sig av.

Han också fått hjälp av en nätverk personer som stöttade honom.

Bland dem Laura Bonafede, som är dotter till Leonardo Bonafede.

Han var mafiabossen av den där området.

Hon hjälpte messien denna med vardagsaker.

Det finns en bild som sprid i media när du kan se messien denna och Laura Bonafede-tillsammans de är på en mataffär.

Om du kan se ostdisken så kanske de behöver köpa lite ost.

Det ser ut som en helt vanlig bild av två 60-åriga italienare-som köpa mat på en mataffären.

Men fast det här är den mest efterlyst man i italiens.

Hur är det möjligt då?

Hur kan han ha gått och handlat mat och traskat runt i den här bin helt öppet?

Det kan ha varit att folk i den samhälle känner inte till honom.

Att de inte visste vem han var.

Eller att personen skulle inte våga säga nåt till polisen eller till myndigheter-för att de var rädda att kanske de skulle betala en hög pris för detta.

Men då undrar man ju Alexander.

Om han nu kunnat gå runt där så länge helt fritt-
vad är det som gör att han plötsligt kan gripas?

De hittade information när de gjorde en hus och handlade hos messien denna syster.

Och den där information ledde till att veta att han var sjuk-
och då gripade det skedde, den 16 januari.

Men den intressanta sak är att i italienska TV-kanalen Lassette-
gjorde en intervju i november 2022 med Sabatore Bayardo-
som är känt för att han hjälpte två maffiabossar gömma sig.

Och i den här intervju får han namnet Il Profeta, profetin efter det.

Presumiamo che un matio messina dennaro si a molto malato.

Han säger att messina dennaro kanske är väldigt sjuk.

Ja, det skulle inte vara åttänkbart att han kanske skulle ge sig upp till polisen.

Kanske kring jul, som en liten julgåva till den niregeringen.

Så att man skulle lämna in messina dennaro till polisen-
och få några tjänster tillbaka.

Journalisten är ganska chockat när han hör den här berättelsen och säger-
men det här är chockerande. Bayardo säger, ja, det är bara chockerande-
om det faktiskt sker. Och så säger han, okej, vi får se det då.

I samband med Matteo messina dennaros gripande-
firar folk på gatorna i Palermo.

Människor filmar när han eskorteras genom stan i en vit skåpik.

En man gråter av glädje och kramar en av alla de poliser som stålningsvägen.

Italiens premiärminister Giorgia Meloni flyger snart-

ner till Palermo för att möta de poliser och politiker som jobbat med gripandet.

Och säger i ett utlåtande att citat, vi har inte vunnit kriget-
men idag är en dag av firandet.

Och Alexander messina dennaro, han är ju redan dömd till livstidsfängelse-
i sin frånvaro, som du sa.

När han nu gripits och dessutom då är Kansesjuk så är det svårt att tänka sig-
att han nånsin får leva i frihet igen.

Men nu väntar det ändå en ny rättegång mot honom. Vad handlar det där om?

Jag får ut information från honom. Han är den där personen som vet-
om allt som skedde, som alla beslut som fattades-

om att döda falkorna, om Borselino, om att spränga tentator på fastlandet.

Han bor gärna bakom det, en av dem.

Om det finns någon lärdom av allt det här att dra för Sverige, vad är i så fall det?

Ni intervjuade för att möta Borselino, dotterna och klagaren som döda dessa mafia.

Jag frågade henne om hon hade tips för Sverige.

Det är mer så att kriminaliteten är mer present i stället för staten.

Hon sa att Sverige har en stark stat.

Då kan det kanske organisera brottslighet. Det ser ut inte på samma sätt som det gör på Cecilien.

Men hon säger också att det finns knarkhandel.

Det finns också organisera brottslighet.

Så är det även om Italien har lyckats bura in-

alla bossarna i det gamla gardet så kommer det nya så länge förutsättningarna finns. Det är precis så.

Hon sa att det var superviktigt att jobba med barn och unga personer för om maffijen har stöd från unga personer, då ska det överleva.

Hon har varit väldigt aktiv och pratat i skolor och universitet till unga personer och pratat om sin historia, sin familj, sin papp och arbetet och försätter med det hela tiden.

Tack, Alexander.

Rättegången mot Matteo med sina den här och startade den 25 maj.

Det är livsstidstomen mot honom för inblandningen i bombattentaten mot Falcone och Borcellino, som tas upp igen.

Fast den här gången i den italienska motsvarigheten till hovrätten.

Matteo med sina den här och själv har valt att inte medverka men försvaret hävdar att han är oskyldig.

Domen väntas komma den 19 juli på dagen 31 år efter Borcellino stöd.

Och det var allt från dagens ECO. Vi hörs igen imorgon.

Programledare var Robin Olin, gäst Alexander Maxia-producenter var Felix Österpersoner och Ludvig Jansson.

Om du vill höra mer om ämnet, lyssna på P3-dokumentären kriget mot Sicilianska mafia, som du hittar i appen Sveriges Radioplay.